

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 938/2023
26.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 638/23 од 22.06.2023. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 54/22 од 30.01.2023. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 47/23 од 11.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 638/23 од 22.06.2023. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним пресудама Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 54/22 од 30.01.2023. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 47/23 од 11.04.2023. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку у вези члана 344. Кривичног законика, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 54/22 од 30.01.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела лака телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 8 месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 16.10.2021. године до 11.12.2021. године. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 47/23 од 11.04.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и ОЈТ у Прокупљу и пресуда Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 54/22 од 30.01.2023. године, потврђена.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр. 638/23 од 22.06.2023. године, против напред наведених

правноснажних пресуда, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 344. КЗ, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан захтев за заштиту законитости и утврди да је побијаним пресудама повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни суд је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца, сматрајући да његово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Из диспозитива оптужног акта Основног јавног тужиоца у Прокупљу Кт бр. 604/21 Кт бр. 43/22 од 08.02.2022. године, произлази да је окривљеном стављено на терет да је дана 16.10.2021. године, у вечерњим часовима, у Прокупљу, са директним умишљајем, у стању урачунљивости, вршењем насиља према другом и дрским и безобзирним понашањем значајније угрозио спокојство грађана и теже реметио јавни ред и мир, те је при извршењу дела неком лицу нанета лака телесна повреда, на тај начин што је у аутобусу превозника „...“ који саобраћа на релацији Ниш – ... и у којем је било око 20 путника, у више наврата додиривао сведока ББ у пределу струка, због чега му се она обратила речима: „Господине из ког разлога ме пипате?“, на шта је он одговорио: „Ти си луда, измишљаш и који си ти к...“, након чега се у расправу са осумњиченим укључио и њен брат, малолетни оштећени ВВ (2005), коме је осумњичени након краће расправе, задао један ударац стиснутом песницом десне руке у десну страну чела и нанео му повреде (ближе описане у диспозитиву), које су квалификоване као лаке телесне повреде, а што је све довело и до значајнијег угрожавања спокојства грађана и то сестре оштећеног ББ која је позивала у помоћ остале путнике, плакала и вриштала, а касније се јавила на преглед у Општу болницу, где јој је узнемирење констатовано извештајем од 16.10.2021. године, али и већег броја других путника који су викали и били уплашени, због чега је возач зауставио аутобус код „Мале пијаце“ где су путници изашли, а у аутобус ушли полицијски службеници ПУ Прокупље, при чему је у погледу извршеног насиља и повреда које је задобио оштећени, био свестан дела и хтео његово извршење, док је у погледу ремећења јавног реда и мира умишљај окривљеног обухватао свест о садржини насилничког понашања, односно да теже ремети јавни ред и мир и да баш то хоће, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, као и свестан противправности и забрањености дела.

Из изреке првостепене пресуде произлази да је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела лака телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ.

Дајући разлоге за овакав став првостепени суд, у образложењу своје пресуде, наводи да насилничко понашање, као кривично дело против јавног реда и мира, представља опасно и безобзирно иживљавање са осећајем несигурности и страха код пасивног субјекта, тако и код грађана, што у конкретном случају значи постојање агресивног става учиниоца према неодређеном броју недефинисаних лица, према којима учинилац има индиферентан став, јер када се насиље усмерава према одређеном лицу са јасним циљем, кривично дело насилничко понашање не може постојати. У вези са изнетим, првостепени суд у образложењу наводи да је, у конкретном случају, ценио да се агресивно понашање окривљеног АА није испољило према неодређеном броју

недефинисаних лица према којима се има индиферентан став, већ напротив, АА је своје агресивно стање испољио управо према лицу са којим је претходно имао вербални сукоб, те да је стога своје насиље усмерио управо према том лицу, из ког разлога је и постојао његов умишљај приликом задавања удараца песницом малолетном оштећеном и том приликом умишљајног наношења лаке телесне повреде.

Виши суд у Прокупљу, као другостепени суд је потврдио напред наведену пресуду са образложењем исте садржине.

Из законског описа бића кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, произлази да су битна обележја овог кривичног дела – радња извршења која се може састојати у предузимању неке од алтернативно предвиђених делатности: грубом вређању, злостављању другог, вршењу насиља према другом, изазивању туче, дрском или безобзирном понашању и последица која се може састојати или у значајнијем угрожавању спокојства грађана или тежем ремећењу јавног реда и мира. Квалификовани облик овог кривичног дела из става 2. истог члана, између осталог, постоји када је при извршењу основног облика дела из става 1. члана 344. КЗ, неком лицу нанесена лака телесна повреда. Код овог тежег облика радње извршења кривичног дела насилничко понашање, наношење лаке телесне повреде је квалификаторни елемент обухваћен умишљајем окривљеног.

Кривично дело насилничко понашање из члана 344. КЗ спада у тзв. последична кривична дела код којих се сматра да је кривично дело довршено када су остварена оба елемента кривичног дела, радња извршења и последица кривичног дела, дакле, кривично дело насилничко понашање из члана 344. КЗ је свршено када је неком од законом наведених радњи извршења значајније угрожено спокојство грађана или је теже ремећен јавни ред и мир.

По оцени овога суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела у диспозитиву оптужног акта, произлазе сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ и то како објективна, која се тичу радње извршења, која се састоји у вршењу насиља према другом и дрском и безобзирном понашању, затим последице дела које се огледају у значајнијем угрожавању спокојства грађана и тежем ремећењу јавног реда и мира, као и квалификаторне околности тежег облика кривичног дела из члана 344. став 2. – наношење лаке телесне повреде оштећеном приликом извршења основног облика дела из става 1. члана 344. КЗ, тако и субјективна обележја која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, који је обухватао и свест о забрањености дела, а не кривичног дела лака телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, како то погрешно закључују нижестепени судови.

Када је у питању последица кривичног дела из члана 344. КЗ која се огледа у тежем ремећењу јавног реда и мира, Врховни суд указује да је последица -теже ремећење јавног реда и мира наступила, имајући у виду место извршења кривичног дела – аутобус јавног превоза, време и дужину трајања догађаја, чињеницу да се критичном приликом налазило у истом двадесет путника, да је возач аутобуса у једном тренутку морао и да заустави возило, да путници изађу, да је и полиција позвана, обзиром да је ушла на станици.

Такође, Врховни суд указује и да је, напред описаним радњама окривљеног, које представљају вршење насиља према другом и дрско и безобзирно понашање, проузрокована и друга забрањена последица дела – значајније угрожавање спокојства грађана, која се огледа у томе што је код сестре оштећеног, која је била у друштву са лицем према коме се врши насиље, услед понашања окривљеног изазван осећај узнемирености и страха, што је довело до значајнијег угрожавања њеног спокојства, са једне стране, али и код већег броја других путника који су викали и били уплашени, због чега је возач и зауставио аутобус код „Мале пијаце“ где су путници изашли, а у аутобус ушли полицијски службеници ПУ Прокупље.

Врховни суд налази да стоји чињеница истакнута у захтеву јавног тужиоца да је, у конкретном случају, сестра оштећеног лице код кога је изазван осећај угрожености и да је за постојање овог кривичног дела довољно и постојање једног лица поред лица у односу на које се врши насиље, јер законски израз „значајније угрожава спокојство грађана“, којим је у законском опису опредељена последица предметног кривичног дела, не одређује најмањи број лица чије спокојство се угрожава насилничким понашањем, те да је, за остварење последице овог кривичног дела довољно да је дошло до значајнијег угрожавања спокојства и само једног лица – грађанина, поред лица према коме се врши насиље, која последица је у конкретном случају и наступила у односу на сестру оштећеног, имајући у виду интензитет неспокојства изазваног насилничким понашањем окривљеног на јавном месту.

Имајући у виду наведено, неприхватљив је став нижестепених судова да из диспозитива оптужног акта произилази индиферентан став окривљеног према грађанима, јер је објективно такво понашање окривљеног, у конкретном случају, довело до узнемирености грађана – путника, а не само сестре оштећеног на коју се и јавни тужилац фокусирао, у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Сходно напред наведеном, Врховни суд налази да су нижестепени судови оглашавајући окривљеног кривим због извршења кривичног дела лака телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, налазећи да у радњама окривљеног описаним у диспозитиву оптужног акта не стоје сви битни елементи кривичног дела из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, иако их садрже, повредили кривични закон, по питању правилне примене закона и тако учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 344. КЗ, у корист окривљеног АА, на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва.

Из изнетих разлога, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП утврдио да је побијаним правноснажним пресудама Основног суда у Прокупљу 5К. бр. 54/22 од 30.01.2023. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр. 47/23 од 11.04.2023. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 344. КЗ, у корист окривљеног АА, не дирајући у правноснажност наведене пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић